

وزارت جهاد کشاورزی و رؤیای واگذاری کاخ شیشه ای

دکتر عباس نوروزی - عضو هیأت علمی مرکز آموزش عالی امام خمینی

مقدمه

و سرانجام پس از اینکه آخرین واحدهای ستادی وزارت جهاد کشاورزی در فروردین و اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۰ کاخ شیشه ای به عنوان ساختمان شماره یک وزارت جهاد کشاورزی را تخلیه کردند در بهار سال ۱۳۹۱ بیل بردآبی رنگ قوه قضائیه در حاشیه جنوب غربی محوطه این ساختمان نصب گردید تا واگذاری کاخ شیشه ای از دستگاهی در قوه مجریه به قوه قضائیه به عنوان بزرگ ترین دستاورد و اقدام وزیر جهاد کشاورزی دولت دهم قلمداد شود. قوه قضائیه با نصب بیل برد عملاً مالکیت خود را بر ساختمان تثبیت کرد. امری که در طول لاقل دو دهه اخیر بی سابقه بود. گویی ساختمان به قدری آشنا برای همگان است که دیگر نیازی به نصب تابلو به عنوان معرفی و محل وزارت کشاورزی نداشت. مطمئناً نقش وزیر در این قضیه بسیار تعیین کننده بوده است و اگر فخر و مباهات و یا ننگ و عاری در این کار باشد بخش قابل ملاحظه ای از آن متوجه شخص وزیر است. در این میان حتی برخی به گونه ای تلخ بر این باور هستند که وزارت جهاد کشاورزی به عنوان آخرین اقدام و به منظور تکمیل فرآیند واگذاری ساختمان طی مکاتبه ای با شورای اسلامی شهر تهران تقاضای تغییر نام بلوار کشاورز به هر نام دیگر را بنماید. واگذاری ساختمان شماره یک وزارت جهاد کشاورزی بهانه ای به دست داد تا ضمن بررسی مختصری از جوانب موضوع و آثار و تبعات آن موضوع در اسناد مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی مورد بررسی قرار گیرد. ذکر این نکته نیز ضروری است که آنچه که از مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی می آید مواردی است که توسط محقق دست یافته شده است و البته پاره ای موارد هم وجود داشت که به جهت اهمیت نداشتن و یا بی ارتباطی با موضوع آورده نشده است. همچنین، آنچه که در این نوشتار می آید منحصراً مباحث به مجلس شورای ملی پرداخته است و در صورت وجود اسنادی در مذاکرات مجلس شورای اسلامی طی مکتوب جداگانه ای به آن نیز می پردازیم.

پاره ای حقایق

قبل از پرداختن به موضوع ذکر پاره ای حقایق که برگرفته از اسناد مورد بررسی و یا منتج از حقایق آشکار است ، لازم به نظر می رسد .

۱-بر خلاف آنچه که بعضاً در محافل وزارت جهاد کشاورزی عنوان می شود مبنی بر تعلق ساختمان مورد بحث به سایر وزارت خانه ها و واگذاری آن به وزارت کشاورزی در هنگام تکمیل و تحویل، سنگ بنای ساختمان از ابتدا متعلق به وزارت کشاورزی بوده است و این موضوع حقیقتی است که از اظهارات وزیر آبادانی و مسکن در جلسه شماره ۱۰۱ دوره ۲۲ مجلس شورای ملی هویدا است. علاوه بر این ، فرآیند تکمیل ساختمان حتی تا سال ها پس از استقرار کارکنان وزارت کشاورزی در آن ادامه داشته است. به طوری که در لایحه بودجه سال ۱۳۵۶ مبلغ ۵۶ میلیون تومان برای این مهم در نظر گرفته شده بود.

۲-اساساً موضوع واگذاری ساختمان وزارت جهاد کشاورزی به بخش خصوصی که مورد توجه اولیای امور وزارت جهاد کشاورزی بوده است، هم چنان که در عمل هم صورت واقع به خود نگرفت و به نهاد دیگری که آن هم وابسته به بودجه عمومی کشور است ، به نظر می رسد که از ابتداء هم اندیشه ای به دور از واقع است. خود آقای دکتر خلیلیان به عنوان فردی که تحصیلات اقتصاد کشاورزی داشته است هم می داند که بخش خصوصی در کشور تا آن حد بزرگ نیست که توانایی خرید ساختمانی به این وسعت را داشته باشد . شاهد این ادعا هم می تواند وجود تعداد زیادی ساختمان با اندازه به مراتب کوچک تر و در عین حال مناسب تر در سطح تهران است که همچنان خالی و بلا استفاده مانده است .

۳-به نظر می رسد که بر خلاف وزیر جهاد کشاورزی ، کارکنان و به ویژه مدیران ارشد وزارت خانه علاقه شدیدی به ساختمان و حضور در آن داشته اند. دلیل این امر شاید امکانات لوکس و مجلل پیش بینی شده در آن باشد. شاهد بر این ادعا می تواند معاون وقت ترویج و نظام بهره برداری در اوایل دهه ۸۰ باشد که علی رغم اینکه تمامی معاونت ایشان در ساختمان شماره سه در میدان دکتر فاطمی متمرکز بود و در طبقه ۱۱ آن ساختمان نیز خود ایشان سال ها به عنوان معاون وزیر

جهاد سازندگی استقرار داشت، ترجیح داد که منحصراً حوزه معاونت خود را در طبقه ۶ کاخ شیشه ای که دارای مجموعه شیک معاون وزیر بود، استقرار دهد.

۴- خدشه وارد شدن به احساسات و عواطف کارکنان وزارت جهاد کشاورزی و حتی کشاورزان. کارکنان وزارت جهاد کشاورزی و حتی کسانی که به نوعی وابسته به بخش کشاورزی هستند همچون تحصیل کردگان کشاورزی و کشاورزان این حرکت را نوعی دهان کجی و تحقیر خود قلمداد کردند. این حقیقت را می توان از اظهار گله ایشان در محافل خودمانی استنباط کرد. مطمئناً بخشی نارضایتی افراد فوق به دلیل مشکلات مترتب بر تردد میان ساختمان های متعدد جهت انجام اموری است که سابق بر در یک ساختمان و در یک زمانی به مراتب کوتاه تر انجام می شده است.

ساختمان وزارت کشاورزی و مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی

حال ببینیم در مورد ساختمان وزارت کشاورزی واقع در بلوار کشاورز که اینک متعلق به قوه قضائیه شده است در مذاکرات مجلس شورای ملی چه مباحثی از سوی نمایندگان مجلس و یا دولت مطرح شده است. شاید بتوان از مباحث مطروحه به نوع نگاه ایشان نسبت به این ساختمان پی برد و میزان همسویی ایشان با وزیر جهاد کشاورزی را دریافت. به جهت رعایت امانت و پرهیز از هرگونه سوگیری عین اظهارات صورت گرفته در اینجا نقل می شود. قبل از ورود به بحث ذکر این نکته خالی از فایده نیست که از سال ۱۲۸۵ لغایت ۱۳۵۷ مجموعاً ۲۴ دوره مجلس شورای ملی در ایران تشکیل شد.

قدیمی ترین سندی که در مورد ساختمان فوق در مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی به دست آمده است، مربوط به سال دوره نوزدهم مجلس^۱ است. به موجب مکتوبات موجود، در جلسه شماره ۳۵ دوره ۱۹، بیات ماکو به عنوان وکیل مجلس که ادعا کرده قبلاً کارمند وزارت کشاورزی هم بوده است در قالب سؤال سوم از وزیر کشاورزی وقت، محمود ناصری^۲، پرسش می کند که "چرا وزارت کشاورزی کرایه خانه می دهد و محل را خودش نمی سازد"؟ (مشروح مذاکرات جلسه ۳۵ دوره ۱۹). عین پاسخ وزیر این چنین است: "قریب چهل هزار متر اراضی بلوار کرج در نظر گرفته شد که وزارت کشاورزی و کلیه مؤسساتش از قبیل بنگاه های مختلف دفع آفات و آبیاری و غیره در یکجا متمرکز شوند زمین

ها به بانک ساختمانی واگذار شده بانک ساختمانی مشغول تهیه نقشه و نقشه برداری است همین که اعتبار آن که اصل مطلب است تهیه شد شروع به ساختمان خواهیم کرد و اقدام لازم بعمل می آید و اعتبار آن هم امیدوارم در بودجه سال ۱۳۳۶ منظور بشود". (همان منبع). ظاهراً اظهارات ناصری قادر به جلب رضایت این نماینده مجلس نبوده است. چرا که وی در ادامه مدعی می شود: "راجع به ساختمان وزارت کشاورزی فرمودند بنده حساب کردم روز [ی] پنج هزار تومان از خزانه دولت باید فقط در تهران وزارت کشاورزی کرایه پردازد. خود وزارت کشاورزی که صاحب خالصجات است بانک ساختمانی دارد تمام وسایل را دارد چرا برای خودش یک جایی را نمی سازد که روزی پنج هزار تومان کرایه ندهد. بنابراین عرایض بنده روی نظر شخصی نیست" (همان منبع). از مطالب فوق این چنین استنباط می شود که وزارت کشاورزی از دهه ۱۳۳۰ به دنبال احداث ساختمانی در حد و اندازه خود و در زمینی به وسعت ۴ هکتار بوده است.

پس از آن تا دوره ۳۲^۳ بحثی از ساختمان وزارت کشاورزی در مجلس به میان نمی آید. تا اینکه در جلسه ۸۵ این دوره (به تاریخ ۳۰ آبان ۱۳۴۷) و به هنگام بحث در مورد کلیات "لایحه مربوط به اجازه واگذاری اراضی و ساختمان های دولتی"، داود مؤید امینی به عنوان نماینده مجلس اظهار می دارد: "خواستم به عرض آقایان برسانم که در بلوار الیزابت یک ساختمان وزارت کشاورزی از سابق کرد که به صورت یک آسمان خراش است بالایش هم یک دکل زده اند و یک پرچم که اگر هواپیماها خواستند در اوج کم پرواز کنند به آن نخورند و در مقابل این عمارت یک عمارت مشابهی ساخته شده در آخر بلوار که وزارت کشاورزی چهل و پنج هزار تومان در ماه اجاره می دهد^۴ و این عمارتی که ده الی دوازده میلیون تومان از طرف دولت خرج شده همین طور معوق مانده است. بنده نمی دانم این چه نوع سلیقه و سیاستی است که دولت اتخاذ کرده است که می آید یک عمارتی را می برد بالا چهارده پانزده میلیون خرج می کند و آن را بی استفاده می گذارد اصلاً معلوم نیست چرا این کار شده است و چه سیاستی در کار بوده است و حالا می روند ماهی چهل و پنج هزار تومان آن عمارت را اجاره می کنند من استدعا می کنم که یک توضیحی بفرمائید ما روشن بشویم شما یک پول هنگفت دولت را می گذارید آنجا بماند و بعد می روید اجاره می دهید من خواهش می کنم این توضیح را بفرمائید آخر این دولت و ملت چه تقصیری دارند که

باید این طور پول شان از بین برود " (مشروح مذاکرات جلسه ۸۵ دوره ۲۲). به دلیل عدم حضور وزیر کشاورزی در هنگام بیایات مؤید امینی ، رئیس مجلس از وی می خواهد که " در وقتی که آقای وزیر کشاورزی اینجا هستند این مورد را سوال بفرمائید "(همان منبع).

۱۶ جلسه بعد (جلسه ۱۰۱ دوره ۲۲) بار دیگر بحث ساختمان وزارت کشاورزی در صحن علنی مجلس به میان کشیده می شود و بار دیگر مؤید امینی پس از اشاره به متن خبری در روزنامه کیهان مبنی بر اینکه دولت به عنوان بهترین مستأجر ماهیانه ۶۷ میلیون ریال اجاره خانه می دهد، این دفعه وزیر آبادانی و مسکن ، غلامرضا نیک پی^۵ ، را در مورد ساختمان وزارت کشاورزی این چنین مخاطب قرار می دهد : "... وقتی بنده این خبر را خواندم و از بولوار کرج هم یک روزی می گذشتم دیدم آسمان خراشی در حدود ۱۷-۱۸ طبقه که سالیان متمادی است نیمه کار مانده آقایان ملاحظه فرمودید وقتی وزارت کشاورزی منشعب شد به چندین وزارتخانه این وزارتخانه های جدید رفتند در اقصی نقاط شهر عمارت های عظیمی را اجاره کردند مسلماً با ۴۰-۵۰ هزار تومان در ماه اجاره. وزارت کشاورزی یک جا آسمان خراش گرفته عمارت خاچیک در لاله زار نو هم در اجاره آنهاست بنده سؤالم این بود که آن آسمان خراشی که آنجا ساخته شده اگر به موقع تکمیل و حاضر می شد مسلماً می شد آنجا لااقل دو وزارتخانه را جا بدهد سؤال بنده خیلی ساده است که چرا این کار نشده و این چه ضرری است که به دولت زده اند که دولت باید سالیانه ۸۰ میلیون تومان اجاره بدهد ... " (مشروح مذاکرات جلسه ۱۰۱ دوره ۲۲).

وی در ادامه به نکته زیر هم اشاره می کند : یک مثلی است که می گوید که اسباب کشی معادل یک حریق شدید است بعضی از سازمانها امروز اینجا هستند فردا جای دیگر سال دیگر در یک عمارت دیگر و در جریان این کار تمام وسایل و تشکیلات و تجهیزات از بین می رود و دو مرتبه روز از نو روزی از نو " (همان منبع). به نظر می رسد که نکته اخیر مورد تأکید مؤید امینی را بسیاری از مدیران فعلی مورد غفلت قرار می دهند که در جریان جابه جایی های مکرر دستگاه های

دولتی که به ویژه در مورد وزارت کشاورزی تبدیل به مقوله ای متعارف شده است ، ضرر و زیان وارده به وسایل و تجهیزات اداری تا چه میزان است.

در میان اظهارات این نماینده مورد در خور توجه دیگری هم به چشم می خورد : "نخست وزیری یک فکر خوبی کرد نمی دانم این ابتکار مربوط به آقای نخست وزیر بود یا دیگری چند ساختمان در اقصی نقاط شهر اجاره کرده بودند آمدند از همان محل از بانک پول گرفتند و یک عمارت خیلی خوبی دارند می سازند که تمام دستگاه را متمرکز کنند در آن عمارت نمی دانید مردم تا چه حد ناراحتی دارند تا بروند برگردند و وزارتخانه ای را پیدا کنند " (همان منبع). هم چنان که ملاحظه می شود در مورد وزارت کشاورزی دقیقاً عکس این رویه اتفاق افتاده است و یک ساختمان مرکزی با تعداد قابل توجهی واحد تبدیل به چندین ساختمان کوچک پراکنده در اقصی نقاط شهر با پایداری و ثبات اندک شده است . چرا که همچنان روند جابه جایی ها و تهیه و تدارک محل جدید ادامه دارد.

به هر تقدیر ، نیک پی ضمن تأیید گفته های مؤید امینی اشاره نسبتاً مبسوطی به پیشینه موضوع و اقدامات انجام شده به شرح زیر می کند که به جهت اهمیت موضوع و علی رغم طولانی بودن نقل می شود :

" درباره ساختمان وزارت کشاورزی طبق محتویات پرونده های موجود در اواسط سال ۳۸ وزارت کشاورزی به منظور تمرکز کلیه فعالیت های کشاورزی با تأیید هیأت دولت محلی را در خیابان الزبابت دوم برای ساختمان تخصیص داد و فقط نظارت ساختمانی این کار به عهده بانک ساختمانی سابق گذاشته می شود در تاریخ ۱۷ / ۱۲ / ۳۸ تهیه نقشه های معماری و محاسباتی به عهده مهندسین مشاور مهندسین فرمانفرمائی و واگذار می شود. پس از تهیه نقشه ها کار از طریق مناقصه به شرکت سوم طی قرارداد شماره ۱۶۴۸۱ مورخ ۱ / ۱۱ / ۳۹ واگذار می گردد برآورد اولیه ساختمان و تاسیسات مربوطه در حدود ۴۰۰ میلیون ریال پیش بینی گردیده بود چون زمین اختصاصی نسبت به احتیاجات موجود وزارت کشاورزی کوچک بود قرار بر این گردید بنایش در ۲۵ طبقه ۲۱ طبقه طبقات اصلی دو طبقه زیرزمینی و دو طبقه کافه تریا ساخته شود. اعتبار اولیه کارهای ساختمانی وزارت کشاورزی طبق صورت مجلس مورخ ۱۶ / ۹ / ۳۹ مبلغ ۲۰ میلیون تومان صرف کار شده با پرداخت هایی که

اخیرا شد و صرفه جویی که شاید در حدود ۵ میلیون تومان بود ما توانستیم از کل هزینه ها بزنیم و در حدود ۲۴ تا ۲۵ میلیون تومان دیگر اعتبار لازم است تا بشود این عمارت را به صورت اولیه با حذف تمام تزئینات و قسمتهای لوکس تهیه کرد (یک نفر از نمایندگان - چقدر زیر بناست) جمعا ۲۸ هزار متر زیر بنا خواهد بود که زمین مفید و قابل استفاده کمی بیش از ۱۴ هزار متر مربع است که تصور می کنم علت اصلی تفاوت فاحش بیشتر از نظر طبقات زیرزمینی و کافه تریاست که در نظر گرفته شده و در دو ماه قبل مطالعه شد از طرف وزارت آبادانی و مسکن به صورت خیلی دقیق که از محل بهترین استفاده ای که می شود کرد چه هست؟ آیا مصلحت هست در همین حدودی که زیربنای ساختمان آمده بالا قطع کنیم و همین ۱۷ طبقه را تکمیل کنیم و در اختیار وزارتخانه بگذاریم و یا مصلحت است که ۲۵ طبقه تکمیل بشود و در اختیار وزارتخانه گذاشته بشود بالاخره مصلحت چنین دیده شد که از نظر صرفه جویی ساختمان ادامه داده شود چون تمام مخارج در ایجاد فونداسیون و پایه های ساختمان و سایر کارها شده و تمام تقلیل هزینه جمعا بیش از ۵ میلیون تومان بالغ نمی شود و باز ۲۰ میلیون اعتبار لازم داریم و این اعتبار در برنامه آینده پیش بینی نشده فقط ۱۰ میلیون تومان آن پیش بینی شده بنابراین تکمیل این ساختمان در ۴ سال آینده مقدور نخواهد بود ولی این دلیل نمی شود که نشود این عمارت را تکمیل کرد با وزارت کشاورزی - وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی و وزارت منابع طبیعی و تولیدات کشاورزی بنده چندین جلسه تشکیل دادم معلوم شد که به راحتی دو وزارتخانه یا سه وزارتخانه را در این محل می توانیم جا بدهیم و پیشنهادی که بنده به دولت خواهم کرد این است که اگر دولت موافقت بکند شبیه ساختمان نخست وزیری بتوانیم از بانک مرکزی وام بگیریم البته بنده هنوز مذاکره نکرده ام ولی تصور نمی کنم مشکلی باشد چون ۱۰ میلیون تومان اعتبار پیش بینی شده در حدود ۱۲ تا ۱۴ میلیون تومان هم اعتبار اگر به صورت وام گرفته بشود و از محل وصول مال الاجاره ها هم پرداخت بشود به مجرد تأمین اعتبار پس از شروع دو سال وقت لازم است که این ساختمان تکمیل بشود و بنده هیچ اشکالی در تکمیلش نمی بینم و تصور نمی کنم که تأمین اعتبارش هم مشکل زیادی داشته باشد از راههایی غیر از بودجه برنامه عمرانی چهارم همین طور که عرض کردم با زمین قابل استفاده ای که در اختیار هست در ۲۵ طبقه دو یا سه وزارتخانه را می شود در آنجا مستقر کرد " (همان منبع).

در دوره ۶۳^۶ هم سه بار موضوع ساختمان وزارت کشاورزی در صحن مجلس به میان کشیده می شود. بار نخست در نخستین ایام آغاز به کار این دوره قانون گذاری (جلسه شماره ۶) است که در طی آن نماینده ای به نام دکتر موسوی و به هنگام بحث در مورد برنامه دولت هویدا، از تأخیر در اتمام ساختمان وزارت کشاورزی این چنین گله می کند: "یکی دیگر در آنطرف خیابان الیزابت بنام ساختمان وزارت کشاورزی است که ۱۵ میلیون تومان شاید خرج شده است اکنون ۱۵ سال است حتی قبل از انقلاب است و در زمان این حکومت هم هست هنوز که هنوز است همینطور خوابیده. من نمیدانم چطور شده و چرا تا حال نتوانسته اید تکلیف این ساختمان دولتی را تعیین کنید". (مشروح مذاکرات جلسه ۶ دوره ۶۳).

این نماینده مجلس (دکتر موسوی) بار دیگر و این دفعه در جلسه ۶۳ دوره ۲۳ مجلس (به تاریخ ۶ تیر ۱۳۵۱) و در هنگام گزارش شور اول از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی به تأخیر صورت گرفته در اتمام ساختمان وزارت کشاورزی به این شرح می پردازد: "آیا این معقول است؟ و این عنوان قانونی دارد که یک دولتی یک دستگاه مسئولی که میخواهد برنامه ای را پیاده کند بیايد بگوید من برای اینکه این ساختمان ۲۰ طبقه را درست کنم بتدریج شروع میکنم؟ تا کی؟ تا ۵ سال تا ۱۰ سال تا ۱۵ سال. ساختمان وزارت کشاورزی بالاخره بعد از ۱۵ سال یک برنامه برایش تعیین شده نمیدانم شده یا نشده باید قید شود تا کی بتدریج که نمیشود کارمندان کدام شهرستان و کدام دستگاه و کدام محل تا کی امیدوار باشند که این برنامه پیاده خواهد شد" (مشروح مذاکرات جلسه ۶۳ دوره ۲۳). به این ترتیب، می توان نتیجه گرفت که تا پایان سه ماهه نخست سال ۱۳۵۱ همچنان ساختمان وزارت کشاورزی مورد بهره برداری قرار نگرفته بود.

در دوره ۷۴^۷ و علی رغم اینکه ساختمان وزارت کشاورزی مورد بهره برداری قرار گرفته و کارکنان در آن استقرار یافته بودند، اما، همچنان مبالغی از بودجه عمومی کشور برای تکمیل آن اختصاص می یافت. این موضوع را می توان از مشروح مذاکرات جلسه شماره ۸۲ دوره ۲۴ مجلس که در آن نمایندگان به بحث در مورد کلیات لایحه بودجه سال ۱۳۵۶ پراخته بودند، دریافت. در این جلسه دکتر محمد ستاری مدعی می شود که "در صفحه ۳۵ پیوست شماره ۴ لایحه بودجه ۱۳۵۶ کل کشور تنها برای تکمیل ساختمان کاخ وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مبلغ ۵۶۰ میلیون ریال در نظر گرفته شده

است و مبلغ مزبور جدا از هزینه گزافی است که سال گذشته برای این کاخ به عمل آمده و بقولی بودجه آن از اعتبارات صندوق عمران مراتع تأمین شده است" (مشروح مذاکرات جلسه ۸۲ دوره ۲۴). این گفته ها حکایت از این واقعیت می نماید که در سال های قبل از ۱۳۵۶ همچنان مبالغی صرف تکمیل این ساختمان می شده است.

منابع و مأخذ

- مشروح مذاکرات جلسه های ۳۵ از دوره ۹، ۸۵ و ۱۰۱ از دوره ۲۲؛ ۶ و ۶۳ از دوره ۲۳ و جلسه ۸۲ از دوره ۲۴ مجلس شورای ملی.

پی نوشت ها

- ^۱ دوره نوزدهم مجلس شورای ملی در تاریخ ۱۰ خرداد ماه ۱۳۳۵ خورشیدی آغاز و در تاریخ ۱۹ خرداد ماه ۱۳۳۹ به پایان رسید.
- ^۲ محمود ناصری از خرداد ۱۳۳۵ لغایت فروردین سال ۱۳۳۶ وزیر کشاورزی بود (نوروزی، مجله دهاتی، شماره ۶۸، اردیبهشت ۱۳۸۸).
- ^۳ دوره ۲۲ مجلس شورای ملی در تاریخ ۱۴ مهرماه ۱۳۴۶ خورشیدی آغاز و در تاریخ ۹ شهریور ماه ۱۳۵۰ منحل شد.
- ^۴ به احتمال قریب به یقین منظور مؤید امینی از ساختمان فوق ساختمان واقع در ابتدای خیابان ۱۶ آذر است که چند سالی است به صورت تخلیه شده باقی مانده و در حال حاضر متعلق به دانشگاه هنر است و ظاهراً قرار است در طرح توسعه دانشگاه تهران به این دانشگاه واگذار شود.
- ^۵ شهردار بعدی تهران در دهه ۱۳۵۰
- ^۶ دوره بیست و سوم مجلس شورای ملی در تاریخ ۹ شهریور ماه ۱۳۵۰ آغاز و در تاریخ ۱۶ شهریور ۱۳۵۴ خاتمه یافت.
- ^۷ دوره بیست و چهارم مجلس شورای ملی در تاریخ ۱۷ شهریور ۱۳۵۴ آغاز و در تاریخ ۲۱ بهمن ۱۳۵۷ با به ثمر رسیدن انقلاب اسلامی عمر آن به پایان رسید.